

Způsob metodického vedení OSPOD a metodické porady a vzdělávací akce organizované pro OSPOD na úrovni krajských a obecních úřadů

V této tabulce je popsáno, v jakých MPSV pracoviště OSPOD vede:

Tab. č. 1 Oblasti metodického vedení OSPOD ze strany MPSV

Oblast metodického vedení	Specifikace
využívání nástrojů sociální práce při výkonu SPO	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny; • individuální plán ochrany dítěte; • případové a rodinné konference; • poradenská a preventivní činnost; • case management, rozvoj multidisciplinární spolupráce a sítě potřebných služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny.
výkon opatrovnictví	<ul style="list-style-type: none"> • role pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) jako opatrovníka dítěte v soudním nebo správním řízení
agenda náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“)	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkování NRP a odborné posouzení žadatelů o zprostředkování NRP a dětí; • příprava žadatelů a dětí na přijetí dítěte do rodiny; • doprovázení pečujících osob a osob v evidenci při výkonu pěstounské péče a sledování výkonu pěstounské péče; • vedení pečujících osob a osob v evidenci v příslušných evidencích krajského úřadu, včetně přerušení vedení v evidenci či vyřazení z evidence • výplata státního příspěvku na výkon pěstounské péče; • dávky pěstounské péče • řízení o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu, Magistrátu hlavního města Prahy
agenda sociální kurately pro děti a mládež	<ul style="list-style-type: none"> • postupy a nástroje kurátora pro děti a mládež; • soudnictví ve věcech mládeže a role kurátora; • donucovací oprávnění kurátora; • řešení situace dětí ve specifické situaci (užívání návykových látek, děti s nařízenou ústavní výchovou na útěku, děti dopouštějící se protiprávní činnosti, děti ve výkonu trestu odnětí svobody); • multidisciplinární spolupráce na úseku prevence.
agenda ochrany týraných a zneužívaných dětí	<ul style="list-style-type: none"> • problematika syndromu týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte; • domácí násilí v rodinách s dětmi; • řešení situace (trestní řízení, odborná pomoc obětem, multidisciplinární spolupráce a síť služeb na pomoc obětem)
agenda zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“)	<ul style="list-style-type: none"> • právní tituly pro umístění dětí do ZDVOP; • práva dětí ve ZDVOP; • výplata státního příspěvku pro zřizovatele ZDVOP podle § 42g zákona o SPOD; • úhrada příspěvku na úhradu pobytu péče podle § 42b zákona o SPOD.
agenda nezletilých cizinců bez doprovodu (dále jen „NBD“)	<ul style="list-style-type: none"> • rozsah ochrany a pomoci zajišťované NBD pobývajícím na území ČR, zajištění okamžité pomoci při zjištění přítomnosti NBD na území ČR; • postup OSPOD při umístění NBD do zařízení na základě předběžného opatření;

ČR ve vztahu k pracovníkům OSPOD KÚ a OÚ ORP	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní péče a vzdělávání NBD; • pobytový status NBD; • mezinárodněprávní ochrana, azyl a doplňková ochrana a jejich specifika, zastupování NBD ze strany OSPOD
dotace pro obce s rozšířenou působností a pro hl. město Prahu na výkon agendy SPO	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba metodiky pro obce k poskytování dotace; • metodická podpora v procesu podávání žádosti o dotaci a dalších administrativních úkonů souvisejících s poskytnutím dotace; • poradenství v oblasti uznatelných nákladů dotace
mezinárodněprávní ochrana dětí a mezinárodní osvojení	<ul style="list-style-type: none"> • únosy dětí; • výživné; • právo styku s dítětem; • problematika NBD ve vztahu k činnosti ÚMPOD; • mezinárodní osvojení, včetně odborného posuzování dětí i žadatelů, vedení dětí i žadatelů v evidenci, proces zprostředkování mezinárodního osvojení, dohled nad průběhem mezinárodního osvojení; • opatrovnictví dětí.
na úseku pověřených osob k výkonu SPO	<ul style="list-style-type: none"> • podmínky k vydání pověření a proces vydávání pověření k výkonu SPO; • provoz zařízení SPO a průběh poskytování činností pověřených osob; • přestupky na úseku SPO poskytované pověřenými osobami; • výkon kontrolní činnosti.
standardy kvality SPO	<ul style="list-style-type: none"> • implementace standardů kvality SPO v praxi u OSPOD a pověřených osob k výkonu SPO, včetně ZDVOP; • výkon kontrol standardů kvality prováděných KÚ na úrovni OÚ ORP; • inspekce poskytování SPO podle § 50a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPOD“) - vedení směrem ke GŘ ÚPČR a krajským pobočkám ÚPČR.
vedení evidence a spisové dokumentace, výkaznictví	<ul style="list-style-type: none"> • evidence ohrožených dětí podle § 6 zákona o SPOD a kterým byl ustanoven OSPOD OÚ ORP; • evidence pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče vedené KÚ dle § 22 zákona o SPOD; • evidence dětí pro zprostředkování osvojení ÚMPOD podle § 25 zákona o SPOD; • vedení spisové dokumentace v souladu se <i>Směrnici MPSV č. j.: 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedení orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče;</i> • vykazování SPO a tvorba Ročního výkazu o výkonu SPO

V rámci metodického vedení OSPOD využívá MPSV tyto nástroje:

- metodické porady organizované MPSV;
  - pravidelně jsou organizovány metodické porady pro pracovníky KÚ, a to zpravidla čtvrtletní porady zaměřené na agendu SPO (4x ročně), pololetní porady zaměřené na agendu náhradní rodinné péče (zpravidla 2x do roka);
- semináře, mimořádné vzdělávací akce, konference (tyto akce jsou pořádané nejčastěji pro pracovníky KÚ a OÚ);

- účast pracovníků MPSV na poradách organizovaných KÚ, MHMP, OÚ ORP, GŘ ÚPČR, ÚMPOD a dalších institucí;
- zpracování a vydávání metodických materiálů, pokynů a stanovisek (primárně z úrovně ředitele odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí, popř. z úrovně náměstkyně pro řízení sekce sociální politiky), jejich rozesílání vedoucím odborů sociálních věcí KÚ a OÚ, jejich zveřejňování na stránkách www.mpsv.cz, www.pravonadetstvi.cz;
- odpovědi na dotazy KÚ, OÚ, pověřených osob k výkonu SPO, jiných útvarů MPSV (dopisem, emailem, telefonicky);
- osobní účast pracovníků odd. koncepce a metodiky ochrany práv dětí na případových konferencích organizovaných KÚ, MHMP či OÚ ORP, na koordinačních pracovních jednáních k řešení konkrétních případů ohrožených dětí.

V rámci metodického vedení byly organizované pro KÚ a OÚ v letech 2016 – 2018 tyto akce:

Akce realizované v rámci metodického vedení MPSV v roce 2016:

Tab. č. 2 Přehled skupinových setkání v rámci metodického vedení OSPOD v roce 2016

Nástroj metodického vedení	Počet akcí	Témata
Metodické porady s pracovníky OSPOD KÚ, MHMP, ÚMPOD organizované na MPSV	6	<ul style="list-style-type: none"> • dotace na výkon SPOD; • výkon SPO pověřenými osobami; • legislativní změny související se SPOD (zejména novela školského zákona, zákona o sociálních službách a související novela zákona o SPOD); • zahájení IP MPSV 1; • nezákonné omezování styku s dětmi v dětském domově; • vzájemný právní vztah jednotlivých forem náhradní péče o děti; • dokumentace dítěte pro účely zprostředkování NRP; • pěstounská péče na přechodnou dobu, přechod dítěte z této formy NRP do následné péče; • vyřazení z evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu; • prezentace nové Metodické příručky pro kurátory pro děti a mládež; • činnost Probační a mediační služby v oblasti práce s mládeží; • nejlepší zájem dítěte; • smysl opatření umístění dítěte mimo rodinu; • typy školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, sledování výkonu ústavní péče; • rodičovské konflikty, principy a rozhodování o péči a styku s dítětem, svéprávnost nezletilých.
Mimořádné vzdělávací akce pro	1	<ul style="list-style-type: none"> • domácí násilí

OSPOD OÚ ORP, KÚ, MHMP		
Účast MPSV na poradách a vzdělávacích akcích jiných subjektů	19	<ul style="list-style-type: none"> • jednání Pracovní skupiny dávek pěstounské péče a státního příspěvku na výkon pěstounské péče (12x); • porada odboru 22 s krajskými úřady a MHMP k agendě sociálních služeb a sociální práce (2x); • Porada zástupců MPSV a GŘ ÚPČR k dávkám pěstounské péče a ke státnímu příspěvku na výkon pěstounské péče (4x); • Dětské centrum Paprsek – setkání odborníků na téma pěstounská péče na přechodnou dobu (1x)
Pracovní jednání v oblasti SPOD s účastí zástupců OSPOD, pověřených osob a dalších zainteresovaných institucí	3	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní jednání na KÚ zaměřená na oblast pěstounské péče na přechodnou dobu - proběhlo v Jihočeském, Středočeském kraji a na Magistrátě hl. města Prahy, bude dále pokračovat v roce 2017, záměrem je navštívit všechny kraje
Semináře pro OSPOD OÚ, MHMP a pověřené osoby k výkonu SPO a zástupce dalších institucí organizované v rámci projektu IP MPSV 2	9	<ul style="list-style-type: none"> • systém síťování služeb pro ohrožené rodiny a děti (8 x); • vzdělávání lektorů PRIDE na přípravy žadatelů o svěřeni dítěte do NRP (1 x).

Akce realizované v rámci metodického vedení MPSV v roce 2017:

Tab. č. 3 Přehled skupinových setkání v rámci metodického vedení OSPOD KÚ v roce 2017

Typ akce	Počet akcí	Termín/pololetí
Metodické porady pro pracovníky KÚ a MHMP zaměřené na oblast SPO Projednávaná témata: <ul style="list-style-type: none"> • 24. 1. 2017 - <i>sjednocení systému péče o ohrožené děti, zavedení věkové hranice, před jejímž dosažením není možné umístit děti za ústavní péče, Podnět Rady vlády ČR ke sjednocení služeb pro ohrožené děti a k úpravě podmínek pro poskytování pobytové péče těmto dětem a úkoly MPSV z toho vyplývající;</i> • 28. 3. 2017 – <i>právně filozofická východiska Metodické příručky pro kurátory pro děti a mládež; reflexe aktuální práce v agendě sociální kurately pro děti a mládež v kontextu nové metodické příručky ze strany jednotlivých KÚ a zpětná vazba ze strany MPSV na tuto reflexi;</i> • 26. 6. 2017 – <i>ohrožené dítě dle § 6 zákona o SPOD, OSPOD jako nástroj veřejnoprávní ochrany dítěte, Záměr právní úpravy sjednocení služeb pro ohrožené děti (materiál MPSV), přestupky na úseku SPO;</i> • 30. 11. 2017- <i>umístění dítěte do ZDVOP – právní tituly, účelnost v souladu se zákonem danými důvody, náležitosti dohody o umístění dítěte do ZDVOP</i> 	4	24. 1. 2017 28. 3. 2017 26. 6. 2017 30. 11. 2017

Metodická porada pro pracovníky KÚ a MHMP zaměřená na oblast NRP Projednávaná témata: <ul style="list-style-type: none"> • 24. 4. 2017 – <i>dávky pěstounské péče, dohody o výkonu pěstounské péče, státní příspěvek na výkon pěstounské péče;</i> • 26. 9. 2017 – <i>výstupy z analýz vytvořených v rámci projektu MPSV: Systémový rozvoj a podpora nástrojů SPOD, dále předávání dítěte z PPPD do péče jiné osoby než rodiče dítěte</i> 	2	24. 4. 2017 26. 9. 2017
Metodická porada pro psychology KÚ a MHMP, psychology jejich příspěvkových organizací či jiných organizací, které provádějí odborné psychologické posouzení dle § 27 zákona o SPOD: <ul style="list-style-type: none"> • 23. 3. 2017 – <i>sdílení zkušeností v oblasti NRP, diskuze o současné praxi a jejím dalším směřování;</i> • 6. 6. 2017 - <i>podoba zpráv z psychologického posouzení žadatele o NRP; zkušenosti s diagnostickými metodami užívanými v psychologickém posuzování žadatelů o NRP;</i> • 7. 12. 2017 - <i>vztahové vazby (attachment) a její souvislost s NRP, možnosti diagnostiky a léčby poruch attachmentu u dětí i dospělých, včetně praktických ukázek.</i> 	3x	23. 3. 2017 6. 6. 2017 7. 12. 2017
Metodická setkání v krajích k pěstounské péči na přechodnou dobu s účastí pracovníků KÚ, organizací doprovázejících pěstouny a pěstounů na přechodnou dobu <ul style="list-style-type: none"> • setkání proběhla na KÚ Jihomoravského, Olomouckého, Pardubického, Plzeňského a Královéhradeckého kraje; Projednávaná témata: <ul style="list-style-type: none"> • zhodnocení současného nastavení pěstounské péče na přechodnou dobu; • profesní role pěstouna na přechodnou dobu; • průběh pěstounské péče na přechodnou dobu od převzetí dítěte až po jeho předání do následné péče; • specializace pěstounské péče a další možné koncepční návrhy změn v této oblasti 	5x	12. 1. 2017 26. 1. 2017 20. 3. 2017 29. 5. 2017 15. 6. 2017
Písemná stanoviska MPSV zaslaná na KÚ a MHMP dopisem ŘO	38	průběžně 2017
Odpovídání na dotazy pracovníků KÚ a MHMP k řešeným problémům, tématům (emailové odpovědi)	166	průběžně 2017

- **Metodické vedení OÚ ORP**

Tab. č. 4 Přehled skupinových setkání v rámci metodického vedení OSPOD ORP v roce 2017

Typ akce	Počet akcí
Metodika MPSV pro poskytování dotací ze státního rozpočtu obcím s rozšířenou působností a hl. městu Praze na výkon agendy SPO pro rok 2018	1
Písemná stanoviska MPSV zaslaná na OÚ ORP dopisem ŘO	25
Osobní účast pracovníků odd. 231 na případových konferencích organizovaných OÚ ORP a koordinačních pracovních jednáních k řešení konkrétních případů ohrožených dětí	2
Odpovědi na emailové dotazy	262
Osobní účast pracovníka odd. 231 na metodickém setkání pořádaném KÚ Jihomoravského kraje pro pracovníky OÚ ORP k tematice NRP (Brno,	1

25. 5. 2017, prezentace stanoviska k nutnosti poučení zájemců o zprostředkování/svěření dítěte do NRP o možnostech podání žádosti o přiznávání dávek pěstounské péče, prezentace statistických dat k NRP)	
---	--

• **Konference organizované oddělením 231 v roce 2017 s účastí sociálních pracovníků OSPOD KÚ i OÚ**

Název konference	Termín	Počet účastníků
Dvoudenní mezinárodní konference „ <i>Detence dětí v zařízeních sociální péče</i> “	22. - 23. 11. 2017	130

Akce realizované v rámci metodického vedení MPSV v roce 2018:

Tab. č. 5 Přehled skupinových setkání v rámci metodického vedení OSPOD v roce 2018

Typ akce	Počet akcí	Termín/pololetí
Metodické porady a pracovní setkání pro KÚ a MHMP v oblasti agendy NRP Projednávaná témata: - odborné posouzení pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče, sdílení zkušeností s psychologů provádějícími psychologické posouzení žadatelů a dětí, sdílení příkladů dobré praxe, potřebné koncepční změny v této oblasti (účast i zástupců pověřených osob k výkonu SPO; - evidence žadatelů a dětí pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče - předčasně ukončené zprostředkování náhradní rodinné péče; - reflexe jednotlivých KÚ a potřeby v oblasti metodického vedení ze strany MPSV; - podpora a rozvoj příbuzenské pěstounské péče; - předčasně ukončená pěstounská péče;	3	27. 3. 2018 10. 4. 2018 24. 10. 2018
Metodické porady a pracovní setkání pro KÚ a MHMP v oblasti agendy SPO - organizační změny na MPSV - změna instrukce ke státnímu příspěvku na výkon pěstounské péče - zjišťování počtu dětí vedených v evidenci OSPOD dlouhodobě umístěných ve zdravotnických zařízeních; - kolizní opatrovnictví - vypořádání připomínek k Metodické příručce pro kurátory pro děti a mládež - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES („GDPR“)	2	16. 4. 2018 14. 12. 2019
Dvoudenní metodické setkání OSPOD KÚ a ORP v Praze (12. – 13. 4. 2018) a v Olomouci (19. – 20. 4. 2018) Projednávaná témata: - sociální kuratela pro děti a mládež (základní principy, postavení a úloha kurátora, příklady z praxe);	2	12. – 13. 4. 2018 19. – 20. 4. 2018

Příloha č. 3

<ul style="list-style-type: none"> - umístování dětí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc; - veřejnoprávní ochrana dětí a kolizní opatrovnictví; - uplatňování předběžných opatření soudu; - zvláštní účelová dotace MPSV určená obcím s rozšířenou působností a hl. městu Praze na výkon agendy SPO		
--	--	--